

[Forsvarsministeren.]

Efter at der nu er skabt dette særlige kommandosystem for hele Vesteuropa, for vort vedkommende i særlig grad for Danmark og Norge, har billedet i så henseende ændret sig, således at det ville være urimeligt og upraktisk at bevare majlovens system uændret. Forholdet er jo rent faktisk det, at den enhed i ledelsen, som vi tilsigtede i 1950 ved opbygningen af vort eget forsvar, er bibeholdt, men blot lagt op på et højere plan, nemlig for hele nordregionen. Der er forholdet, som jeg også oplyste i folketinget, og som det har været fremme i offentlige drøftelser, at admiral Brind er den øverstkommanderende for alle nordregionens styrker og samtidig leder af det sømilitære forsvar, medens flyvevåbent er underlagt en særlig flyvergeneral. For landforsvarets vedkommende er der for Norge og Danmark skabt en parallel ordning, hvorefter chefen for hæren her i landet kommer til at lede vore landmilitære styrker.

Man har imidlertid i det lovforslag, der er til behandling, åbnet mulighed for, at også forsvarschefen i ganske særlige situationer kan påtage sig militære føringsopgaver. Men det er i og for sig ikke det, der begrundes bevarelsen af forsvarschefen og den stilling, som han ifølge forslaget kommer til at indtage i den kommende tid. Som der udførligt er redegjort for i betænkningen fra folketingsudvalget, påhviler der stadig forsvarschefen betydelige opgaver. Af enkelte ændringer, der er vedtaget af det høje folketing, vil man se, at man yderligere har understreget vigtigheden af at have forsvarschefen stående i spidsen for det danske forsvar. Han er da også i henhold til de i lovforslaget foreslåede ændringer stadig ansvarlig for samtlige værns uddannelse og brugbarhed samt for beredskabs- og forsvarsplaner, ligesom han til enhver tid skal holde ministeren underrettet om tilstandene indenfor værnene og arbejdet med de forsvarsplaner, som vi selv skal udarbejde, og som også bliver udført i fællesskab med de instanser, som det nye kommandosystem har oprettet. Man har i folketinget for yderligere at placere forsvarschefens stilling indføjet en ændring, der går ud på, at forsvarschefen til enhver tid er forsvarsministerens øverste rådgiver vedrørende operative spørgsmål. Det vil sige, at man her klart udtrykker den tankegang, som fastlagdes allerede ved majloven af 1950. Endvidere har man understreget hans betydning i den stilling, han har som ministerens rådgiver i internationale råd og

forsamlinger, hvor Danmark skal repræsenteres ved militære sagkyndige.

Med hensyn til den forsvarsstab, der er knyttet til forsvarschefen og forsvarsstyrelsen, er forholdet det, at denne aldrig er blevet udbygget helt i det omfang, som majloven forudsatte, og det er derfor, man nu indretter forsvarsstaben som det hjælpemiddel af koordinerende karakter, som forsvarschefen må have ved løsningen af de opgaver, der påhviler ham.

Med hensyn til flyvebasiskommandoerne er der også sket en ændring, idet man tidligere har fastslået, at disse kommandoer kun skulle varetage jordtjenesten, medens man nu — i konsekvens af det nyskabte kommandosystem — har fastslået, at disse flyvebasiskommandoer også skal have den operative ledelse af de flyverstyrker, der er knyttet til de forskellige flyvebasiskommandoer.

En række af de øvrige ændringer har kun, som jeg sagde til indledning, sigtet på at bringe den nuværende lov i overensstemmelse med beslutninger, som allerede er truffet ved vedtagelsen af forsvarsloven i fjor.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til det høje landstings velvillige behandling.

Henry Hansen: På den socialdemokratiske gruppes vegne kan jeg tilsige støtte til gennemførelse af de her foreslåede lovændringer. Ændringerne, der bl. a. er foranlediget af vedtagelsen af det fælleseuropæiske forsvar, berører jo i nogen måde de opgaver, der i den gældende lov var tiltænkt forsvarschefen, men selv efter at de her foreslåede ændringer måtte være gennemført, bliver der så vigtige opgaver tilbage for forsvarschefen at bestride, at det må være fuldt berettiget fortsat at opretholde posten som forsvarschef. Alene dette, at forsvarsministeren har een mand, forsvarschefen, at holde sig til, og at denne overfor ministeren er ansvarlig for, at værnenes beredskab er i orden, er en sådan centralisering og forenkling af ansvaret, at det må siges at være meget betydningsfuldt.

Jeg kan altså anbefale lovforslaget til vedtagelse.

I anledning af den soldateraffære, der har fundet sted i Aarhus — med oversergenten og de 10 soldater — er der i folketinget faldet mange og meget stærke bemærkninger, men efter min mening ikke for skarpe. Nu kunne man naturligvis her i landstinget slå sig til tåls med, at når det var